

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 12994/2025
15.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Невенка Пиштињат, адвокат из ..., против тужених ББ и ВВ, обоје из ..., чији је пуномоћник Војо Убовић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1026/25 од 04.06.2025. године, у седници одржаној 15.10.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1026/25 од 04.06.2025. године, у одбијајућем делу и у делу одлуке о трошковима парничног поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П 42/24 од 10.10.2024. године, одлучено је о тужбеном захтеву тужиле, који је делимично усвојен.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1026/25 од 04.06.2025. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Зрењанину П 42/24 од 10.10.2024. године и након одржане расправе пред другостепеним судом, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле и обавезани тужени да тужили на име доприноса у одржавању и повећању вредности имовине породичне заједнице исплати износ од 55.586,20 динара и то: за изградњу летњиковца у дворишту износ у вредности од 10% вештачењем процењене уложене вредности, што износи 10.124,70 динара и за застакљивање терасе на породичној стамбеној згради изграђеној у улици ... бр. ..., парцела бр. .. КО ..., износ од 45.461,50 динара са законском затезном каматом од 10.10.2024. године па до исплате. Одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу којим тужила потражује износ од 150.827,00 динара за изградњу помоћне зграде иза куће, затим захтев да се утврди да је тужени ББ дужан да тужили на име супружанског доприноса у стицању, управљање и одржавање њихових личних покретних ствари исплати укупно 211.978,95 динара и то износ од вредности од 50% од вештачењем процене вредности, што износи 81.978,95 динара за аутомобил марке „Опел астра караван“, година производње 1994. године и покућство: комплет кухиња од пет горњих и пет доњих елемената износ од 25.000,00 динара, замрзивач износ од 20.000,00 динара, гарнитура за дневну собу (двосед, тросед и фотеле) износ од 50.000,00, тв

комоду у износу од 15.000,00 динара, трпезаријски сто са шест столица у износу од 20.000,00 динара, део захтева да се тужени на име доприноса одржавању и повећавању вредности имовине породичне заједнице солидарно обавезу на исплату преко досуђеног износа од 45.461,50 динара до траженог износа од 57.875,00 динара, за породичну стамбену зграду изграђену у улици ... бр. .., парцела број .. КО ... износ у вредности од 10% вештачењем процењене уложене вредности, захтев да на име уложеног рада у породичну заједницу исплате износ у вредности од 10% вредности вештачењем процењене вредности у износу од 957.720,00 динара, захтев да за трактор „Беларус МТЗ“ 1992. годиште исплати износ у вредности од 10% вештачењем процењене вредности у износу од 52.756,85 динара, као и захтев да се тужени ББ обавезе на исплату износа од 101.894,74 динара, за аутомобил марке „Опел астра караван“ 2001. године у износу вредности 50% вештачењем процењене вредности са припадајућом законском затезном каматом. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове првостепеног поступка и обавезана тужила да туженима накнади трошкове другостепеног поступка од 79.544,00 динара у року од 15 дана. Одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужила је благовремено изјавила ревизију због битне повреде поступка из члана 374. став 1. ЗПП, погрешне примене материјалног права и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, побијајући је у одбијајућем делу и у делу одлуке о трошковима парничног поступка.

Врховни суд је испитао правноснажну пресуду у побијаном делу у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 3. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11.. 10/23) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, нити су у другостепеном поступку учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. тог Закона на који ревидент неосновано у ревизији указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је са туженим ББ засновала ванбрачну заједницу 1996. године. Венчали су се 1997. године. Живели су у ... све до развода по пресуди Основног суда у Зрењанину П2 327/2017 од 22.09.2017. године. На плацу у ... постојале су две куће тада у власништву пок. оца туженог ББ и супруга овде тужене ВВ. Родитељи туженог ББ живели су у старој кући, а тужила и тужени у новој кући. Радове на овој кући – зидање, малтерисање, покривање куће су изводили отац туженог и његов брат јер су били обојица зидари по занимању. Отац туженог је кућу зидао из сопствених средстава од зараде остварене у ГИК-у, а радио је једно време и у иностранству. Део средстава за изградњу две породичне стамбене зграде отац туженог је обезбедио и из кредита који је узео од Љубљанске банке 1986. године и од Основне банке Нови Сад (24.000,00 динара). У новој кући је била опремљена једна соба, кућа је била озидана, омалтерисана, покривена, постављени су подови и паркет. Кућа има и поткровље, али исто није урађено. Те прве године хранили су се заједно, док тужила и тужени нису оспособили кухињу у другој кући. Нова кућа има три собе, кухињу, велику дневну собу, шпајз и ходник. Све те просторије са намештајем опремали су тужила и тужени ББ. Тужила је од родитеља добила собу у мираз и након развода брака исту је однела са собом. Остале покретне ствари није однела иако јој је тужени ББ нудио да све остале покретне ствари које јој требају понесе са собом. У току трајања брака изграђен је и летњиковац. Исти је градио зет туженог и комшија.

Родитељи тужене су продали бика и дали им новац ради куповине материјала како би се озидала каљева пећ. Све инсталације у кући су биле уведене пре него што је тужилца дошла у кућу. У дворишту кат.парц. где се налазе спорни објекти озидан је и нови објекат од материјала који је раније поседовао отац туженог, а један део материјала је купио од акција које је добио од ГИК-а. Тужилца и тужени ББ су се бавили пољопривредном. Једно време тужилца је била запослена у ПП „Рад импорт“ од 11.06.1990. године до 18.01.1995. године и у „ПП Интербиро“ д.о.о. Клек у периоду од 1994. до 30.04.1999. године. Од пољопривреде нису били у могућности да се издржавају, па је тужени ББ радио и друге радове. Једно време су држали стоку и око стоке су водили послове тужилца и тужени ББ. Касније је тужени набавио тифон и радио је наводњавање пољопривредног земљишта, а земљиште је касније давао у закуп. У току трајања брака купљен је аутомобил „Опел астра караван“. Међутим, исти није био регистрован и био је доста стар и служио је за одлазак на њиве за пољопривреду. На туженог ББ био је регистрован и аутомобил „Опел астра 2.0 ДСВ“ рег. ознаке ..., али је у току поступка утврђено да је тај аутомобил власништво ГГ која је избегла из Босне, па је аутомобил регистрован наводно на првотуженог ББ јер иста није могла да аутомобил региструје на своје име. У току трајања брачне заједнице купљен је и трактор „Беларус“ тип МТЗ2У, рег. ознаке Новац за трактор дао је свекар тужилце од продаје старог трактора, а један део новца за доплату за куповину тог трактора је прибављен продајом акција које је добио од ГИК-а. Помоћни објекат у дворишту саграђен је 80-их година, а према налазу вештака није могла да се утврди старост материјала уграђеног у исти. Застакљена је тераса на новијем делу куће и уграђена је метална столарија, за који део је тужилца допринела увећању вредности имовине у висини од 10%, укупно 55.586,20 динара, од чега 10.124,70 динара за изградњу летњиковца, а 45.461,50 динара за опремање терасе на кући на кат.парц. .. КО У том делу је захтев усвојен. У преосталом делу тужбени захтев је одбио из следећих разлога: тужилца је узела собу коју је добила у мираз – понела са собом, остале покретне ствари јој је тужени ББ нудио да узме и понесе, али је тужилца одбила, па стога суд налази да тужилца нема основа да тражи исплату вредности назначених ствари у делу од 50% утврђене вредности. У погледу аутомобила марке „Опел астра караван“ утврђено је да је исти у међувремену продат (чија је вредност процењена на 101.894,74 динара), па с обзиром да исти не постоји, тужилца нема право на потраживање новчаног износа. У погледу трактора марке „Беларус“, утврђено је да је исти купљен од средстава који је обезбедио отац туженог, па је и у том делу тужбени захтев тужилце одбијен.

По оцени Врховног суда, правилно је другостепени суд на утврђено чињенично стање применио материјално право.

Чланом 171. став 1. Породичног закона, прописано је да имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину. Чланом 170. став 1. Породичног закона, прописано је да „ако је током трајања заједнице живота у браку дошло до незнатног увећања вредности посебне имовине једног супружника, други супружник има право на потраживање у новцу сразмерно свом доприносу.“ Чланом 195. став 1. Породичног закона, прописано је да имовина коју су заједно са супружницима, односно ванбрачним партнерима стекли радом чланови њихове породице у току трајања те заједнице живота, у породичној заједници, представља њихову заједничку имовину, а према ставу 3. цитираног прописа „на имовинске односе чланова породичне заједнице сходно се

примењују одредбе овог Закона о имовинским односима супружника, осим одредбе члана 176. став 2. тог Закона.“

Тужила је била у заједници са туженим ББ од 1996. године до развода 22.09.2007. године и учествовала је у увећању имовине. Изведеним доказима правилно је другостепени суд утврдио у чему се састоји допринос тужиле и у погледу стварања нове вредности увећања постојеће имовине која је затечена након што је тужила засновала заједницу са туженим ББ. Оценом изведених доказа, закључено је у чему је тужила допринела у стварању имовине – у погледу објеката, опремања и застакљивања терасе и изградње летњиковца у дворишту. Вештачењем је утврђена вредност тих објеката и правилно је другостепени суд оценио да имајући у виду приходе који су остваривани у заједници колики је допринос тужене у стицању тих прихода, те да је њен допринос у висини од 10%. Правилно је закључено да у преосталом делу тужилин захтев није основан. Ово из разлога што је евидентно да је тужени ББ нудио тужили да понесе покретне ствари што је одбила. У погледу стицања у заједници, странка која је допринела стицању у заједници може испоставити стварноправни или облигационо-правни захтев. У овом случају тужили је нуђено да узме покретне ствари – намештај, што је она одбила, па стога тужила не може потраживати да јој се исплати противвредност у новчаном облику тих ствари. У погледу аутомобила марке „Опел астра караван“ евидентно је да је исти продат, не постоји, а трактор је купљен од средстава које је обезбедио свекар тужиле, па стога тужила није доказала да је учествовала у стицању имовине на тим стварима.

Наводима из ревизије не доводи се у питање правилност побијане одлуке. У ревизији се углавном указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, што је неосновано. Неприхватљиви су наводи да тужила као поверилац има право по свом избору тражи новчану вредност ствари. Такво право може да се остварује у извршном поступку уколико физичка деоба није могућа или у овом поступку уколико се утврди да лицу које је учествовало у стицању имовине не може бити досуђен реални део. У таквом случају потраживање се претвара у облигационо-правног карактера и може се досудити новчана противвредност дела који би том стицаоцу припао, што овде није случај.

Правилна је одлука о трошковима поступка.

Имајући у виду напред изнето, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**